

Dosarul nr. 2ra-1427/2022
2-19104175-01-2ra-04102022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. V. Gîrleanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, I. Dutca, D. Băbălău)

Î N C H E I E R E

02 august 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Ion Malanciuc
Anatolie Țurcan

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Valeriu Morei,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Valeriu
Morei împotriva Cristinei Morei privind partajarea averii, recunoașterea dreptului de
proprietate asupra apartamentului,
împotriva deciziei din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 09 aprilie 2019, avocatul Natalia Covaliov a depus în interesele lui Valeriu Morei a depus cerere de chemare în judecată împotriva Cristinei Morei prin care a solicitat partajarea bunurilor ce constituie proprietate comună în devălmășie a foștilor soți Cristina Morei și Valeriu Morei prin atribuirea în proprietate exclusivă Cristinei Morei a următoarelor bunuri: automobilul de model „Xxxx” - 24 000 euro; ceas elvețian - 9 000 euro; lănțișor - 15 000 lei; brățară - 3 250 euro; geantă - 1 900 euro; 2 blănuri - 9 600 euro; 1 inel cu diamant -2 300 euro; 1 inel de aur (alb, roz) - 1 700 euro, cu încasarea sultei în mărime de 80% din costul bunurilor în beneficiu lui Valeriu Morei, ceea ce constituie suma de 41 400 euro și 12 000 lei, obligarea Cristinei Morei să perfecteze certificatul de înmatriculare a automobilului de model „XXXXXXXX” XXXX, nr. de șasiu XXXXXXXX pe numele lui Valeriu Morei.

În motivarea acțiunii, a menționat că, la 08 august 2014 între Cristina Morei și Valeriu Morei a fost încheiată căsătoria la OSC sec. Centru, iar hotărârea din 20 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău a fost desfăcută căsătoria acestora. Respectiv, în perioada căsătoriei părțile au acumulat niște bunuri care urmează a fi partajate.

Reclamantul a relatat că, în august 2017, Cristina Morei a depus cerere de chemare în judecată privind partajul averii, însă fără a menționa despre bunurile dobândite în perioada căsătoriei, limitându-se doar la banii de pe contul bancar - cadou de la nuntă. La fel, nu a menționat nici cheltuielile considerabile pentru familie, ducând în eroare instanțele judecătorești, astfel, dânsa manifestând chiar din start rea voință.

Reclamantul susține că, pe litigiul respectiv există decizia din 20 martie 2019 a Curții Supreme de Justiție unde instanța, la pagina 5 penultim aliniat, pag.6 penultim aliniat, pag.7 alin. 1, a constatat că, Valeriu Morei nu a înaintat pretenții, ultimul având dreptul de a înainta acțiune în instanța de judecată.

Prin prezenta acțiune reclamantul a indicat că, în timpul căsătoriei au fost procurate următoarele bunuri: automobil „Xxxx3” care valorează - 24 000 euro; ceas elvețian care valorează - 9 000 euro; lăntișorul care valorează - 15 000 lei; brățară - 3 250 euro; geanta în valoare de - 1 900 euro; 2 blănuri în valoare de - 9 600 euro; 1 inel cu diamant în valoare de - 2 300 euro; 1 inel de aur (alb, roz) în valoare de - 1 700 euro, total 51 750 euro și 15 000 lei. Toate bunurile menționate au fost procurate de Valeriu Morei, dar au fost și sunt în prezent în posesia și folosința Cristinei Morei.

Reclamantul susține că în perioada căsniciei, Cristina Morei nu a adus nici un aport la dobândirea averii, dânsa reproșându-i că petrecea timpul de una singură deoarece soțul era la serviciu.

Totodată a relatat că, în perioada căsătoriei Cristina Prodan (Morei) după nașterea copilului, dânsa și-a continuat studiile, fiindu-i angajată o bonă, serviciile căreia erau achitate de către soț. Mai mult, pârâta nu a fost angajată în câmpul muncii și nu a adus nici un aport la dobândirea averii ori la alte cheltuieli considerabile din timpul căsătoriei.

Reclamantul a enunțat că, în primul litigiu examinat, a prezentat lista reală a averii partajabile care a fost acceptată de prima instanță, (jud. A. Miron), dar nu s-a pronunțat pe motiv că Valeriu Morei nu a înaintat cerere privind partajarea averii.

Reclamantul susține că, în perioada căsătoriei, Cristina Morei nu a contribuit financiar la oricare din cheltuielile pentru bunurile enunțate sau pentru orice cheltuieli considerabile pentru familie. Or întreg aportul la acumularea averii a fost adus de către Valeriu Morei, deși avea un salariu de 4500 lei, apoi de 7905 lei.

Valeriu Morei având respectivul salariu ca unic venit a suportat toate cheltuielile financiare pentru familie, inclusiv prin asumarea angajamentelor financiare suplimentare.

Unul din scopurile obligațiilor financiare suplimentare a fost evitarea diminuării depozitului bancar de la nuntă pentru a avea respectiva dobândă lunară utilizată pentru familie. Cristina Prodan chiar și atunci când în familie își făceau planuri pentru careva cheltuieli permanente sublinia că, ea nu are bani, că părinții ei „nu au acasă nici o mie de lei” și că banii pentru nuntă i-au luat din businessul bunicului ei. Banii de pe contul bancar cadou de la nuntă Valeriu Morei nu i-a ridicat, fiindcă angajații băncii au explicat că, contractul e încheiat pe perioada de 3 ani fără dreptul de retragere, în cazul retragerii cărorva sume va pierde dobânda și se va reține din capital circa 100 000 lei (în toamna anului 2015).

Astfel, în perioada de 3 ani bani de pe acest cont nu s-au retras, dar cheltuieli s-au făcut și cheltuieli esențiale: automobil Xxxx3, ceas elvețian, odihne de 3-4 ori pe an, operații estetice, bijuterii de lux. Mai mult, în timpul căsătoriei Valeriu Morei a achitat și impozitul de 163 000 lei pentru depozitul bancar - cadou de la nuntă, din care Cristina Prodan a cerut inițial circa 70%, apoi 60% și din care a obținut 50%, dar refuzând să participe la achitarea impozitului menționat, negând cinic faptul că, pentru depozit se

achită impozit și confundând intenționat noțiunea de capital bancar cu dobândă bancară. Și aici, Valeriu Morei a fost nevoit să-și asume angajamente financiare suplimentare.

Referitor la impozitul pe venit achitat, a susținut că, acesta a fost achitat în urma unui control fiscal efectuat în baza deciziei Serviciului Fiscal de Stat privind inițierea controlului fiscal nr.05/5-7 din 03 mai 2017. În urma controlului s-a constatat că, depozitul bancar constituit din banii de la nuntă este un venit, iar veniturile se supun impozitării, impozitului pe anul 2014 constituia 163 000 lei. Acest fapt se confirmă prin actul de control fiscal nr.5-678222 din 14 august 2017. Luând în considerație constatările Serviciului Fiscal de Stat, întru evitarea aplicării penalităților, Morei Valeriu a fost nevoit să-și asume angajamente financiare suplimentare pentru achitarea impozitului.

La fel, a invocat că, în timpul căsătoriei părțile și-au făcut operații plastice pentru care s-a cheltuit suma de 8400 dolari SUA. Începând cu 2014 până în 2016, Morei Valeriu, tot din aportul său, a achitat călătoriile în Bali, Indonezia, Republica Dominicană, Germania, Italia, Franța, Mexico, SUA, Miami, Monaco, Olanda, Jamaica, Turcia, România, Spania, Barcelona. În afară de foile turistice, în cadrul călătoriilor au fost cheltuiți bani esențiali pentru cadouri, restaurante ș.a.

A menționat că, Cristina Prodan nu a negat inclusiv litigiul precedent că cheltuielile suportate în perioada căsătoriei au fost aportul exclusiv al lui Valeriu Morei.

Reclamantul a mai indicat că părinții pârâtei, deși se ocupau cu businessul nu o ajutau financiar, afirmând că nu dispun de bani, iar pentru nuntă au făcut rost de bani de la bunelul Cristinei. Prin urmare, având în vedere că Cristina Morei deține în folosință bunurile menționate, care au fost tănuite la examinarea primului litigiu, dânsul a fost nevoit să înainteze prezenta acțiune.

Reclamantul susține că, automobilul de model „Xxxxxxxx” în valoare de 14000 euro a fost procurat de către Valeriu Morei înainte de căsătorie, dar înmatriculat pe numele Cristinei Morei. Ținând cont că intenționau să se căsătorească inițial documentele au fost perfectate pe numele Cristinei, ulterior automobilul a fost reînregistrat pe numele ei, împreună cu automobilul de model „Xxxx3”, când s-au schimbat numerele de înmatriculare. Astfel, Valeriu Morei a acționat cu bună-credință contând pe reciprocitate din partea Cristinei, însă ultima s-a îmbogățit fără justă cauză deoarece nu a suportat careva cheltuieli pentru procurarea automobilului.

Reclamantul a comunicat că, în prezent automobilul de model „Xxxxxxxx” se află în posesia și folosința lui Valeriu Morei, dar este înmatriculat pe numele Cristinei Morei, ultima recunoscând că nu a contribuit financiar. Mai mult, deși a promis că va perfectă documentele, până în prezent refuză să meargă să perfecteze actele. La propunerile lui Valeriu Morei de partajare a averii, inclusiv despre retrocedarea automobilului de model „Xxxxxxxx”, propuneri verbale, scrise, notificări și mesaje Cristina Morei nu a reacționat. Astfel, evitarea dânsei a de a perfectă documentele de proprietate asupra automobilului de model „Xxxxxxxx”, procurat până la căsătorie de către Valeriu Morei, o consideră îmbogățire fără justă cauză (f.d. 4-8, vol. 1).

La 12 februarie 2021, avocatul Natalia Covaliov în interesele lui Valeriu Morei depus cerere de concretizarea pretențiilor din acțiune (f.d.151-152, vol. I), solicitând partajarea bunurilor ce constituie proprietate comună în devălmășie a foștilor soți Morei

Cristina și Morei Valeriu prin atribuirea în proprietate exclusivă Cristinei Morei a următoarelor bunuri: automobilul de model „Xxxx3” care valorează - 24 000 euro; ceas elvețian care valorează - 9 000 euro; lăntșorul care valorează - 15 000 lei; brățară - 3 250 euro; geanta în valoare de - 1 900 euro; 2 blănuri în valoare de - 9 600 euro; 1 inel cu diamant în valoare de -2 300 euro; 1 inel de aur (alb, roz) în valoare de - 1 700 euro, cu încasarea sulței în mărime de 80% din costul bunurilor în beneficiu lui Morei Valeriu, ceea ce constituie suma de 41 400 euro și 12 000 lei, recunoașterea dreptului de proprietate a lui Morei Valeriu asupra automobilului de model „XXXXXXXX” XXXX, nr. de șasiu xxxx.

Prin încheierea din 18 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost respinsă cererea avocatului Natalia Covaliov a depus în interesele lui Valeriu Morei privind atragerea în proces a lui Ion Morei în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial acțiunea.

S-a partajat bunul mobil - automobilul de model „Xxxx3”, proprietate comună în devălmășie a lui Morei Valeriu și Morei Cristina și s-a atribuit în proprietatea Cristinei Morei automobilul de model „Xxxx3” cu n/î YYYYYY, nr. șasiului YYYYYYYYYY.

S-a încasat de la Morei Cristina în beneficiul lui Morei Valeriu, suma de 75 000 lei, ceea ce constituie contravaloarea a ½ cotă-parte din automobilul de model „Xxxx3” cu n/î YYYYYY, nr. șasiului YYYYYYYYYY.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 15 octombrie 2021, avocatul Natalia Covaliov a depus în interesele lui Valeriu Morei a depus ape, iar la 22 februarie 2022 a prezentat motivarea apelului, solicitând casarea hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii, casarea încheierii de respingere a cererii privind atragerea în proces în calitate de intervenient accesoriu.

Prin decizia din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de Valeriu Morei și a fost menținută hotărârea din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că în conformitate cu art. 123 alin. (2) din Codul de procedură civilă, prin hotărârea din 15 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, menținută prin decizia din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și încheierea din 21 aprilie 2021 a Curții Supreme de Justiție, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Cristina Morei, au fost partajate bunurile proprietate comună în devălmășie a Cristinei Morei și a lui Valeriu Morei - mijloacele financiare de pe contul de depozit deschis de Valeriu Morei la BC „Moldindconbank” SA în sumă de 1 023 578 de lei, fiindu-le atribuită câte ½ cotă-parte: Cristinei Morei suma de 511 789 de lei și lui Valeriu Morei suma de 511 789 de lei, au fost încasate de la Valeriu Morei în beneficiul Cristinei Morei cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat în sumă de 12 500 de lei, în rest, pretențiile din acțiunea inițială au fost respinse ca neîntemeiate și a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de intervenientul principal Ion Morei, ca fiind neîntemeiată.

Instanța de apel a apreciat ca fiind corectă soluția primei instanțe de admitere parțială a pretențiilor din acțiune.

În acest sens, a constatat că potrivit adeverinței eliberate de Agenția Servicii

Publice din 28 noiembrie 2017, se confirmă că, potrivit Registrului de Stat al Transporturilor, după cet. Cristina Morei sunt înmatriculate următoarele mijloace de transport: XXXX3, n/î YYYYYY, 13 înmatriculat la 04 februarie 2015 și Xxxxxxxx, n/î XXXX, înmatriculat la 04 februarie 2015 (f.d.9).

Conform contractului de vânzare-cumpărare a automobilului nr. 01/2015 din 03 februarie 2015, încheiat între SRL „Business Consulting Grup” și Cristina Morei, se atestă că, a fost procurat automobilul yyyy, VIN yyyyyyy, a.f.2012, la prețul de 150 000 lei (f.d.146-147) și la data de 04 februarie 2015 automobilul în cauză a fost înmatriculat după Morei Cristina, ceea ce se confirmă prin adeverința eliberată de Agenția Servicii Publice la 28 noiembrie 2017 (f.d.8).

Instanța de apel a precizat că toate aceste aspecte de fapt, enunțate supra, nu au fost contestate de părțile litigante.

În temeiul art. 572 alin. (2), art. 574 alin. (1) din Codul civil și art. 19 alin. (1) din Codul familiei, instanța de apel a stabilit că soții nu au avut încheiat un contract matrimonial și nici în conformitate cu legea, nu este stabilit un alt regim juridic pentru bunurile devălmașe, prin urmare cotele părților litigante se prezumă a fi egale.

Astfel, automobilul de model „Xxxx3” este supus regimului proprietății în devălmășie și constituie proprietate comună în devălmășie a foștilor soți Morei, fiind procurat în timpul căsătoriei.

Instanța de apel în temeiul art. 561 alin. (3) lit. a) din Codul civil, a considerat că prima instanță just a dispus atribuirea în proprietatea Cristinei Morei automobilul de model „Xxxx3” cu n/î YYYYYY, nr. șasiului YYYYYYYY, cu încasarea de la aceasta în beneficiul lui Morei Valeriu a sultei în mărime de 75 000 lei, ceea ce constituie 50 % sau ½ cotă-parte din costul automobilului „Xxxx3”, or, contravaloarea automobilului constituie suma de 150 000 lei conform contractului de vânzare-cumpărare a automobilului nr.01/2015 din 03 februarie 2015.

Aici instanța de apel, contrar argumentelor apelantului, învederează că, la stabilirea cuantumului sultei, prima instanță corect a dat apreciere contractului de vânzare-cumpărare a automobilului de model „Xxxx3” nr. 01/2015 din 03 februarie 2015, cu indicarea sumei de 150 000 lei, ca fiind un contract valabil încheiat și nesupus contestării, iar recipisele din 18 decembrie 2017 (f.d.10) și recipisa fără dată (f.d.11), la care face referire apelantul/reclamant urmează a fi apreciate critic, în situația în care, conținutul acestora este contradictoriu.

Instanța de apel a respinge, ca fiind neîntemeiate cerințele apelantului privind încasarea sultei în beneficiul lui Morei Valeriu în mărime de 80 %, or, ultimul nu a prezentat probe care să justifice aplicarea prevederilor art. 571 Codul civil, privind aportul proporțional fiecăruia la dobândirea bunului proprietate în devălmășie, or, simpla invocare a unor circumstanțe de fapt, nu este suficientă pentru a devia de la principiul prezumat a cotelor egale a soților în proprietate devălmășă.

La fel au fost respinse alegațiile apelantului Valeriu Morei, cu referire la contribuția dânsului pe parcursul căsătoriei soților la întreținerea familiei, în sensul în care, afirmațiile pur declarative, în lipsa unor probe pertinente și concludente urmează a fi apreciate critic, până la proba contrară.

Subsecvent, instanța de apel a notat că, pretenția apelantului Valeriu Morei privind

atribuirea în proprietate exclusivă a pârâtei Morei Cristina a ceasului elvețian - 9 000 euro; lăncișorului - 15 000 lei; brățării - 3 250 euro; geantă - 1 900 euro; 2 blănuri - 9 600 euro; 1 inel cu diamant - 2 300 euro; 1 inel de aur (alb, roz) - 1 700 euro, cu încasarea sulteii în mărime de 80% din costul bunurilor în beneficiu lui Morei Valeriu întemeiat a fost respinsă de către instanța ierarhic inferioară, or, potrivit art. 22 alin. (1) Codul familiei, bunurile care au aparținut fiecăruia dintre soți pînă la încheierea căsătoriei și bunurile primite în dar, obținute prin moștenire sau în baza altor convenții gratuite de către unul dintre soți în timpul căsătoriei, sînt proprietate personală a fiecăruia dintre soți.

Reieșind din aceste considerente, instanța de fond just a reiterat că, reclamantul și reprezentantul acestuia nu au prezentat probe în confirmarea faptului că acestea reprezintă bijuterii de preț și obiecte de lux, precum și valoarea acestora, în sensul în care recipisele la care face referire ultimul atestă faptul banilor împrumutați de la Morei Ion, însă în lipsa stipulării concrete a scopului împrumuturilor efectuate. Mai mult, însăși din explicațiile lui Morei Valeriu rezultă că, obiectele litigioase au fost oferite în dar soției.

Concomitent, instanța de apel a concluzionat că prima instanță corect a evaluat și constatat netemeinicia pretenției înaintate privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra automobilului de model „Xxxxxxxx”, n/î XXXX, nr. șasiului XXXXXXXX, or, conform contractului de vânzare-cumpărare, datat cu 15 aprilie 2014, încheiat între Banaru Damian și Prodan Cristina, se atestă că, ultima a procurat automobilul Xxxxxxxx, la suma de 10 000 lei la 15 aprilie 2014 anterior încheieri căsătoriei dintre foștii soți.

Instanța de apel, prin prisma prevederilor art. 573 alin. (1) și (2) din Codul civil, a conchis că, automobilul litigios a fost procurat de către intimatul/pârât pînă la încheierea căsătoriei între Valeriu Morei și Cristina Morei, astfel încât, cerința invocată, urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată, mai mult ca atât colegiul reține și valabilitatea contractului de vânzare-cumpărare, datat cu 15 aprilie 2014 care nu a fost supus contestării precum și lipsa unor probe care ar întruni cerințele legale privind dobândirea dreptului proprietate în vederea admiterii cerinței formulate de recunoaștere a dreptului de proprietate asupra automobilul de model „Xxxxxxxx”, n/î XXXX, nr. șasiului XXXXXXXX.

Astfel, instanța de apel a decis că, prima instanță a examinat obiectiv și multilateral circumstanțele cauzei, le-a apreciat corect și în strictă conformitate cu legislația în vigoare, ca urmare a ajuns la o concluzie justă privind admiterea acțiunii de partajarea a averii comune doar în partea ce se referă la automobilul de model „Xxxx3”, cu respingerea în rest a celorlalte pretenții ca fiind neîntemeiate și neprobate.

În plan secund, cu referire la argumentele apelantului privind solicitarea remiterii cauzei la o nouă rejudecare, drept motiv al interpretării eronate a art. 561 din Codul civil nu poate fi reținut, or potrivit art. 385 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze integral hotărîrea primei instanțe și să trimită cauza spre rejudecare în primă instanță doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art. 388 alin. (1) lit. d) (instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces) și i) (cauza a fost

examinată cu încălcarea competenței jurisdicționale), totodată argumentul în favoarea rejudecării pricinii drept motiv al neintervenirii în proces a lui Morei Ion la fel nu poate fi reținut or obiectul litigiului vizează partajul bunurilor dintre foștii soți și nu datoriile (pasivul) acestora, prin urmare alegațiile reprezentantului intimatei privind lipsa unui interes procesual precum și lipsa influențării eventualei hotărâri asupra încălcării a cărorva drepturi a lui Ion Morei, nu pot fi prezente în justificarea solicitării date.

Prin încheierea din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă ca neîntemeiată cererea depusă de avocatul Sorin Tighinean privind anularea măsurilor de asigurare prin instituirea sechestrului asupra bunurilor mobile și imobile, inclusiv a mijloacelor bănești aflate pe conturile bancare ale lui Valeriu Morei și Cristina Morei, dispuse prin decizia din 04 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Natalia Covaliov, în interesele lui Valeriu Morei către Cristina Morei privind partajarea averii, recunoașterea dreptului de proprietate asupra automobilului.

La 07 septembrie 2022, Valeriu Morei a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în partea respingerii acțiunii, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii integral.

În motivarea recursului, Valeriu Morei și-a manifestat dezacordul cu soluția instanței de apel, reiterând circumstanțele de fapt și de drept invocate în acțiune și cererea de apel, suplimentar menționând că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 09 iunie 2022. Decizia motivată a fost expediată participanților la proces la data de 04 iulie 2022 (f.d. 96, vol. II), însă dovada comunicării deciziei motivate la materialele cauzei lipsește.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că Valeriu Morei, s-a conformat prevederilor legale, declarând recurs la 07 septembrie 2022 împotriva deciziei 09 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 05 octombrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatei copia cererii de recurs depusă de către Valeriu Morei, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele

dosarului (f.d. 114, vol. II), însă până la data examinării admisibilității recursului intimata nu și-a valorificat dreptul de a depune referință.

Examinând temeiurile recursului completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, completul de judecată constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmers c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Valeriu Morei, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Valeriu Morei.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Ion Malanciuc

Anatolie Țurcan